

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ในโลกล้วนใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกัน สุชาติ พงษ์พานิช (2546 : 3) กล่าวถึง “ภาษาคือเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน” และอมรา ประสิทธิ์สินธุ์ (2542 : 1) กล่าวถึง “ภาษาเป็นสมบัติของมนุษย์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารกัน” ฉะนั้นภาษา คือ เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันและกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร เกิดจากการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ

กรมวิชาการ (2545 : 9) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดอย่างเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ใช้ภาษาในการพัฒนาตน และสร้างสรรค์งานอาชีพ ตลอดจนตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย มีความภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามสภาพการณ์และบุคคล อีกทั้งเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคี ภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และลึกซึ้ง

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างสัมพันธ์กัน เรียนรู้เรื่องต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอ่านออกเสียง และอ่านในใจเรื่องราวต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการอ่านได้รวดเร็ว ตามเวลาที่กำหนด อธิบายซักถามรายละเอียด ความคิดเห็นตลอดจนใจความสำคัญ และนัยของข้อความและเรื่องที่อ่าน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่ว รวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ และความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือและรักการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 9) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาไทย เน้นการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่กิจกรรมการอ่านและการเขียนก็มีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่เป็นจะทำให้การเรียนวิชาอื่นล้มเหลวไปด้วย การอ่านจึงมีความสำคัญ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมาก นำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมส่วนรวมได้ ดังที่บันลือ พุกกะวัน (2522 : 1) ได้ให้ความสำคัญต่อ หัวใจของการเขียนภาษาอยู่ที่การอ่าน และการอ่านมีความสำคัญนอกเหนือจากหัวใจสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษา แต่เมื่อทักษะทางภาษานั้น

เป็นเสมือนแก้วสารพัดนึกในการเรียนรู้ ครูและผู้บริหารในระดับประถมศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาการสอนให้นักเรียนมุ่งอ่านเป็น และฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2547 : 5) มีความเห็นว่า การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจไขความรู้ ซึ่งถ้าได้นำความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้กับสังคม สังคมก็พัฒนาเพิ่มมากขึ้น เพราะถ้าสังคมใดมีพลเมืองที่มีประสิทธิภาพในการอ่านมาก สังคมนั้นก็จะมีความสำเร็จมากยิ่งขึ้น พ้องกับผลการศึกษาของ เวียงชัย แสนสกุล (2539 : 6) กล่าวถึงการอ่านเป็นรากฐานของการเรียนวิชาต่างๆ ทุกวิชาความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ให้ดีด้วย ครูและผู้ปกครองจะสนใจความก้าวหน้าในการเรียนการอ่านของเด็ก มากกว่าทักษะอื่นๆ เพราะเป็นสิ่งที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าความสำเร็จในการเรียนของเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ดังที่ได้มีผู้ให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทย สิ่งแรกที่ครูต้องทำการเร่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน เพราะการเรียนรู้ที่ดี ใช้ภาษาได้อย่างสมบูรณ์ ก็จำเป็นต้อง อ่านเป็น อ่านได้ สุภาพร อินทร์หอม (2546 : 1 อ่างใน บันลือ พลฤกษ์วัน และ ดำรง ศิริเจริญ. 2532 : 1) แต่การอ่านได้นั้น นอกจากเราจะรับสารเข้าไปแล้วยังต้องสามารถตีความหมายหรือจับใจความสำคัญของสารที่เราได้ด้วย ซึ่งเรียกว่าการอ่านจับใจความ

เนาวรัตน์ แดงยิ้ม (2541 : 61 – 62) กล่าวถึงวิธีที่จะทำให้บุคคลปรับตัวให้ทันกับความเจริญของสังคม คือ การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงการอ่านด้วยความรวดเร็ว เข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ผู้ที่อ่านอย่างรวดเร็วจึงสามารถดักดวงความรู้ได้มากกว่าผู้อ่านที่มีสมรรถภาพการอ่านต่ำและกรมวิชาการ (2546 : 188) ได้ระบุพฤติกรรมการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านจับใจความสำคัญได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ไม่สามารถแยกความรู้ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญหลักกับใจความรองได้ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระครอบคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือ ความคิดหลัก ของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่ป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ในการอ่านจับใจความสำคัญนั้น นอกจากจะอ่านจับใจความเนื้อความที่เป็นร้อยแก้วแล้ว การอ่านจับใจความเนื้อความที่เป็นร้อยกรองก็สำคัญ เนื่องจาก บทร้อยกรองเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ระบบการศึกษาไทยได้ปลูกฝังให้แก่เยาวชนจึงมีการศึกษาเรื่องการแต่งและการอ่านคำประพันธ์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 พบว่าลักษณะของภาษาไทยจะเป็นร้อยกรองและร้อยแก้ว เพราะคนไทยตั้งแต่ในอดีตแล้วจะมีลักษณะนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนจะพูดอะไรก็มักจะมีสำบัดสำนวนอยู่เสมอ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) และบันลือ พลฤกษ์วัน (2531 : 1) ได้ให้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นควรเป็นไปตามความสนใจของนักเรียนให้มากที่สุดไม่ควรที่จะบังคับ ควรหาทางส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติด้วยความสนใจ เช่น

การใช้กิจกรรม หรือการใช้เกม และการอ่านจับใจความนั้นเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากยิ่งอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทยนั้นยังเป็นสิ่งที่ยากเข้าไปใหญ่ การให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทยนั้นเป็นที่จะต้องทำการปฏิบัติซ้ำๆ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ที่สูง การใช้แบบฝึกนั้นเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะนั้นเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่ง ดังนั้นครูจำเป็นที่จะต้องสร้างแบบฝึกขึ้นสำหรับช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทยที่ดีขึ้น

ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่านักเรียนมีปัญหาการอ่านจับใจความจากเนื้อหาบทหรือกรอนคือ ไม่เข้าใจความหมายคำศัพท์ ขาดการคิดวิเคราะห์เนื้อหาสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านจับใจความไม่ได้ และนักเรียนมีปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนยังไม่เข้าใจ ตอบคำถามไม่ได้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ใ้ร้อยละ 50 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้าที่ตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ 65 (บริบทพื้นที่วิจัย โรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า. 2558) ผู้วิจัยจึงสนใจแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความ โดยจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพัฒนาการอ่านจับใจความ เข้าใจความหมาย เนื้อเรื่อง สรุปข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 17 คน เนื่องจากเป็นห้องจัดการเรียนการสอนลดความสามารถคือมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทโดยใช้แบบฝึกทักษะ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประเภทกลอนสุภาพ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยให้ตรงกัน ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

แบบฝึกทักษะ หมายถึง เอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 ชุด

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความค่าประพันธ์ประเภทกลอน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญจากการอ่านค่าประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพแล้วให้ความหมายของศัพท์ และข้อคิดจากค่าประพันธ์

ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนน นักเรียนทุกคนเป็นคะแนนกระบวนการทำแบบฝึกแต่ละชุดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนนักเรียนทุกคนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญทางการเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญดีขึ้น โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

2. ครูภาษาไทยได้มีแนวทางและใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนดีขึ้น

3. ผู้สนใจได้แนวทางในการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
3. การอ่านจับใจความ
4. คำประพันธ์
5. แบบฝึกทักษะ
6. แผนการจัดการเรียนรู้
7. การหาประสิทธิภาพ
8. บริบทของโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย

วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาคและมีคุณภาพ

3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.2 จุดหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตน

ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต

และ

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมี จิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1.3 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 37-39)

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้ได้ความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 51-58)

1.4 คุณภาพผู้เรียน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 40) ได้กำหนดไว้ดังนี้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำ ความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

มีทักษะในการคิดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดูตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟัง

และดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟังการดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทหรือกรองประเภทกลอนสี่กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

1.5 โครงสร้างเวลาเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 23) กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นละ 200 ชั่วโมง/ปี

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 160 ชั่วโมง/ปี

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นละ 120(3 นก.) ชั่วโมง/ปี

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 240(6 นก.) ชั่วโมง/ปี

1.6 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 8) จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์

3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์

4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

6) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

7) กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

8) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ สำหรับการวิจัยครั้งนี้นำเสนอกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 44-55)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดชั้นปี/ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

- ที่อ่าน
1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง
 2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
 3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
 4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับ คำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน
 5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท
 6. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ
 7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น
 8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
 9. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี/ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
3. เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน
4. เขียนเรียงความ
5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
6. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
7. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ
8. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ
9. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดง
ความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดชั้นปี/ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
2. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู
3. พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
4. ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ
5. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และ

การสนทนา

6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง
ของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดชั้นปี/ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย
2. สร้างคำในภาษาไทย
3. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน
5. แต่งบทร้อยกรอง
6. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดชั้นปี/ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความ

สนใจ

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลักสูตรจะครอบคลุมทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดี และวรรณกรรมเมื่อครูผู้สอนเข้าใจหลักสูตรแล้วและหากวิถีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสิ่งที่หลักสูตรต้องการแล้วคุณภาพของผู้เรียนก็จะเกิดขึ้นตามเป้าหมายของหลักสูตร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้มาตรฐาน สาระที่ 1 การอ่าน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ และเป็นทักษะสำหรับ นักเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้วิชาอื่นๆ ซึ่งมีนักการศึกษาให้ความหมายของการอ่านในแง่ต่างๆ ดังเช่น

จุฑามาศ สุวรรณโครธ (2519 : 27) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่านคือการรับรู้ในสิ่งพิมพ์หรือการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารซึ่งมีความหมาย และสามารถสร้างความเข้าใจให้แก่ ผู้อ่านโดยอาศัยประสบการณ์ของผู้อ่านมาประกอบ การอ่านเป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นพิเศษไม่เหมือนกับการพูด การฟัง การเขียน การอ่านหมายถึงการแปล ความหมายตัวอักษรออกมา เป็นถ้อยคำ และความคิด แล้วนำความคิดไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูดและคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนความคิดอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ ที่ปรากฏในข้อความนั้น ๆ การอ่านเป็นเสมือนกุญแจวิเศษที่จะไขไปสู่ความกระจ่างในปัญหานั้นๆ และการยิ่งกว่านั้นในแง่จิตวิทยา ก็ถือว่าการอ่านเป็นทักษะที่ต้องใช้กระบวนการอันซับซ้อนซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ที่แทนความหมายของภาษาพูดเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน การอ่านต้องจับใจความของข้อความและสามารถผูกเป็นเรื่องราวได้ถูกต้อง ผู้อ่านจะต้องสร้างมโนภาพขึ้นมาพร้อมกับการอ่านไป ด้วย

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 917) ให้ความหมายของการอ่าน ในพจนานุกรมว่า "การอ่านเป็นการออกเสียงตามตัวหนังสือหรือการเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือ พิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ"

บันลือ พุกกะวัน (2530 : 30) ให้ความหมายของการอ่านว่า "การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกเป็นเสียงพูด โดยการจำรูปคำเดิมที่เคยอ่าน และรูปคำใหม่ให้เกิดความเข้าใจได้ตรงกัน เป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้อ่าน ได้รับความรู้จากการผสมผสานของตัว อักษร โดยการใช้กระบวนการคิดอย่างสูง เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน..."

นิรันดร สุขปรีดา (2530 : 11) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความการขยายความ การจับใจความสำคัญ และการสรุป

สุกัญญา ศรีสืบสาน (2540 : 58) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นการพัฒนาความรู้สติปัญญา และจิตใจของบุคคลที่เป็นองค์ประกอบของสังคม สำหรับนักเรียนความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ

บันลือ พุกกะวัน (2531 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้จากผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า "อ่านเป็น" ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยผู้อ่านสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านแล้วได้ด้วย

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2530 : 27) ได้กล่าวว่า "การอ่านคือกระบวนการค้นหา ความหมายหรือความเข้าใจจากตัวอักษรและ สัญลักษณ์อื่นๆ ที่ใช้แทนความคิดเพื่อเพิ่ม ประสพการณ์ของผู้อ่าน ซึ่งการอ่านให้เข้าใจ ขึ้นอยู่กับประสพการณ์เดิมของผู้อ่านด้วย การอ่านไม่ใช่การมองผ่านประโยค หรือย่อหน้าแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่เป็นการรวบรวม การตีความและการประเมินความเห็นเหล่านั้น กระบวนการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ เป็นการผสมผสานระหว่าง ทักษะหลายชนิดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์..."

มัทนา นาคะบุตร (2542 : 3) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การตีความ หรือแปลความหมายจากตัวหนังสือ (สัญลักษณ์) ที่มีผู้เขียนไว้ให้เกิดการรับรู้ เกิดความเข้าใจสารและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

พจนานถ วงษ์พานิช (2547 : 9) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์ กลุ่มคำ หรือวลี และประโยคออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความสามารถในการแปล การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดมุ่งหมาย

จากนิยามของท่านผู้รู้ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านหมายถึง การแปลสัญลักษณ์ออกมาจากตัวอักษรจนเกิดการรับรู้ เกิดความเข้าใจในสารนั้น และพร้อมที่จะสามารถถ่ายทอดความคิด ไปยังผู้อื่นต่อไปได้ โดยอาศัยความสามารถในการแปล การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความ

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของคนในยุค ปัจจุบัน การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้และทันต่อเหตุการณ์เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมความคิดอ่านและความฉลาดรอบรู้ นอกจากนี้การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่างการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและให้ประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้านและทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้การประกอบอาชีพและการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิดของคนเราให้เพิ่มพูนขึ้นจึงถือว่าการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่านซึ่งการอ่านหนังสือจะทำให้เด็กนักเรียนมีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวางทันสมัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง และมีความเชื่อมั่น ในตนเอง การอ่านจึงมีความจำเป็นต่อชีวิต ดังที่ ไชยสิริ ปราโมช ณ อยุธยา และวรนนท์ อักษรพงศ์ (2535 : 47) กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนไทยในยุคปัจจุบัน ยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมามาก เพราะการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ วิทยาการ และความนึกคิดซึ่งเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จึงมีคำเปรียบเทียบกับว่า "ผู้ที่ไม่อ่านหนังสือคือผู้ที่ปิดขังตัวเองอยู่ในบ้าน คงรู้แต่โลกแคบๆ ในบ้านของตัวเองเท่านั้น ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือคือผู้ที่เปิดประตูหน้าต่างต่างทางออกไปสู่โลกข้างนอก ซึ่งเต็มไป ด้วยความรู้และความคิดอันหาเขตสุดมิได้"

สนิท ตั้งทวี (2538 : 3) การอ่านหนังสือมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้อย่างมาก ผู้ใดมีความสามารถพิเศษในการอ่าน มักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นแก่ผู้อยู่ในวงการการศึกษา เพราะผู้อยู่ในวงการศึกษจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่เสมอ

สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรษย์ (2538 : 136) ได้กล่าวไว้ว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมาก และใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยา เพื่อความบันเทิงใจ และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่าน และมีทักษะในการอ่านมีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูด การเขียนได้เป็นอย่างดี หากนักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

พูนศรี อิมประไพ (2540 : 19-20) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นให้ประโยชน์แก่มนุษย์ มากทุกด้าน และทุกโอกาส การอ่านจะช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิดของมนุษย์ให้เพิ่มพูนขึ้น การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขความรู้ ที่มีอยู่มากมายในโลก การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การอ่านทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านเป็นเครื่องมือส่งเสริมความคิด การอ่านทำให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ การอ่านเป็นเครื่องมือรับทอดทางมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นต่อ ๆ ไป

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2539 : 12) กล่าวว่า การอ่านช่วยให้คนเรียนเก่ง เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยการอ่าน การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่าน

ปรับปรุงงานตนเอง การอ่านทำให้ได้รับความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นคนที่น่าสนใจ เนื่องด้วยการอ่านมากทำให้มีความคิดลึกซึ้ง สามารถแสดงความรู้ ความคิดเห็นได้ในทุกแง่ทุกเวลา

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2531 : 124) กล่าวว่า การอ่าน คือ การรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์หรือหนังสืออ่านที่เป็นการรับรู้ที่ผู้เขียนคิดอะไรและพูดอะไร

สมุทรร เซ็นเชาวนิช (2542 : 1) กล่าวว่า การอ่าน คือ การสื่อความหมายเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เรียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ และอาจโต้ตอบกับผู้อื่นด้วยการสื่อความหมายแบบนี้มีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ ผู้เขียน ผู้อ่าน และรายงานผลอันได้แก่ สิ่งที่อ่านมาแล้วหรือปฏิกิริยาโต้ตอบซึ่งเกิดจากการอ่านนั้น ๆ

Duffy & Herrmanm (1988 : 81-96) ได้อธิบายความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการแปลความอย่างมีเหตุผล กล่าวคือ ผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่มาช่วยในการคาดคะเนเนื้อหาที่อ่านและประเมินความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

Day & Bamford (1998 : 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้คล้ายกันว่า การอ่านเป็นการสร้างความหมายจากข้อความที่เขียนหรือพิมพ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องเข้าใจกระบวนการคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อความ หรือข้อมูลที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างถูกต้อง

Crawley (1995: 14-15) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพิ่มเติมจากข้อความข้างต้นไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด ระลึกถึงคำต่างๆ ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับสิ่งที่มองเห็น แล้วจึงสื่อความหมายจากสัญลักษณ์ที่อ่าน

Nuttal (1996 : 2) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่จะดึงเอาความหมายหรือใจความสำคัญของบทอ่านออกมาให้ได้ใกล้เคียงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

จากการศึกษาความหมายของการอ่านตามทัศนะของนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่า การอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านโดยผ่านกระบวนการทางความคิดของสมอง สามารถแปลคาม ตีความ ขยายความ โดยที่ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนสื่อความ เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน โดยอาศัยตัวอักษรเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ โดยอาศัยกระบวนการทางสมองถอดรหัสตัวอักษรที่ถูกจัดเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบแทนคำพูด ซึ่งประกอบด้วยการเห็นและการรับรู้ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการทำ ความเข้าใจกลุ่มคำ ประโยค ข้อความเรื่องราวต่างๆ สามารถสรุปเรื่องราวและประเมินผลสิ่งที่อ่านได้

2.3 ลักษณะของกระบวนการอ่าน

ในการอ่านแต่ละครั้งนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นการอ่านในเรื่องเดียวกัน ผู้อ่านแต่ละคนจะได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกัน นั้นเป็นเพราะระดับความสามารถในการอ่านของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แต่ความสามารถนั้นสามารถฝึกฝนกันได้ ดังที่มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

พจนานถ วงษ์พานิช (2547 : 9 อ้างใน มอนโร (Monroe 1961 : 87) ได้กล่าววว่า กระบวนการอ่านประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การรับรู้เห็นชัด ลำดับความจำรูปคำ เข้าใจการออกเสียงหรืออ่านได้
2. เข้าใจคำหรือประโยคที่อ่าน เป็นการเข้าใจความหมายโดยอาศัยการแปลความ การตีความ และใช้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน
3. การตอบสนอง ได้แก่ การแสดงออกในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทั้งที่ต้องอาศัยพื้นฐานและประสบการณ์เดิมและสติปัญญา เมื่อเกิดความพอใจก็กระหายที่จะอ่านต่อไป หากเกิดความไม่พอใจก็จะเบื่อหรือเลิกอ่าน
4. บุรณาการ เป็นการได้รับแนวคิดจากเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มและขยายประสบการณ์ให้กว้างขึ้น

บังกอร์ ทองพูนศักดิ์ (2539 : 44) กล่าวว่า กระบวนการอ่านของเด็กสามารถแบ่งได้เป็น 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแสดงความพร้อมในการอ่าน เป็นขั้นที่เด็กยังไม่รู้จักว่าการอ่านคืออะไร ยังไม่รู้จักตัวอักษร

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มเรียนหลักมูลฐานของการอ่าน ขั้นนี้เด็กมีความพร้อมในการอ่านสมบูรณ์แล้ว การเรียนในขั้นนี้เป็นไปอย่างเชื่องช้า เด็กจะหัดจำคำโดยอาศัยภาพประกอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นหลักมูลฐานของการอ่านเจริญอย่างรวดเร็ว เด็กจะอ่านได้มากขึ้นและรู้จักคำใหม่เพิ่มขึ้น เด็กจะขยายขอบเขตการอ่านออกไปอีก ไม่เพียงแต่อ่านหนังสือเรียน เด็กจะสนใจหนังสือพิมพ์ โบปลิวิ และหนังสืออื่น ๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นความสามารถและความชำนาญในการอ่านเจริญเต็มที่ ในขั้นนี้ความลำบากในการรู้จักคำใหม่จะหมดไป พบพบคำเด็กจะออกเสียงได้เป็นส่วนใหญ่ ถ้าไม่ทราบความหมายของคำ ก็จะรู้จักถามผู้รู้ หรือค้นเอาเองจากพจนานุกรม เด็กรู้จักอ่านในใจ ช่วงสายตากว้างขึ้น เด็กจะอ่านหนังสือทุกประเภท รู้จัก "ติด" หนังสือและรู้จักเลือกอ่านเฉพาะหนังสือที่ถูกรสนิยมของตน

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้การอ่านรอบรู้ เป็นขั้นที่สูงที่สุดของความสามารถ และความชำนาญในการอ่าน เด็กจะอ่านหนังสือทุกประเภท และรู้จักว่าหนังสือประเภทไหนควรอ่านอย่างไร แต่นักเรียนโดยทั่วไปไม่ได้บรรลุถึงขั้นนี้ทุกคน

จากความหมายดังกล่าวนี้ สรุปได้ว่า กระบวนการอ่านต้องประกอบไปด้วยการสัมผัส การรับรู้และการเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน

3. การอ่านจับใจความ

3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นมากในการอ่าน เมื่ออ่านแล้วจับใจความสำคัญได้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ได้มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ต่างๆ กัน ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 17) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ได้เข้าใจ"

สมพร มันทะสูตร (2526 : 23) กล่าวว่า "การอ่านจับใจความ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่างๆ ที่มีปัจจัยสำคัญ คือ การรู้จักคำศัพท์มาก เพราะการรู้จักคำศัพท์มากจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ดี" และพรทิพย์ สุทธิพันธ์ (2529 : 12) ได้สรุปความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ อ่านเพื่อจับเนื้อหาสาระของเรื่องได้

นองนิตย์ เตยจจอ (2547 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการทำความเข้าใจหรืออ่านข้อความจากรื่องสามารถจับใจความสำคัญ แปลความหมายให้ตรงกับผู้เขียนต้องการสื่อสารของเรื่องนั้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 96) ได้ให้ความหมายการจับใจความ หมายถึง การแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์

ณัฐสุภาภค์ ยิ่งสง่า (2550 : 9) กล่าวว่า การอ่านจับใจความหมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องจนสามารถจับใจความ สาระสำคัญของเรื่องจากการแปลความ ตีความ ขยายความ คิดวิเคราะห์ และคิดสังเคราะห์ รวมทั้งเขียนข้อความจากเรื่องที่อ่านได้

สมชาย หอมยก (2550 : 40) ได้ให้ความหมายของการจับใจความว่าเป็นการอ่านที่สำคัญสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจ และจดจำเนื้อหา ความรู้ และความคิดที่ผู้เขียนบันทึกไว้ ซึ่งการอ่านจับใจความคือ การอ่านเอาเรื่องนั่นเอง

จากการศึกษาสรุปได้ว่าความหมายของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความคือ กระบวนการที่ ผู้อ่านสรุปความที่ได้จากการอ่านเรื่องราวหรือสื่อต่างๆ เพื่อเก็บเนื้อหาสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง จุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง การตัวอักษรออกมาเป็นความคิด ให้ตรงกับผู้ต้องการสื่อสาร ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน จดจำเนื้อหา ความรู้ และความคิด จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

3.2 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นความสามารถที่ผู้อ่านจะจำประเด็นสำคัญที่ได้จากการอ่าน ผู้มีความสามารถในการอ่านจับใจความ จะช่วยในการอ่านหนังสือ การอ่านจับใจความสำคัญได้ก่อประโยชน์จากการอ่านมากมาย เพราะ การอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่มีความจำเป็น ในชีวิตประจำวัน นักเรียน นักศึกษา ต้องใช้ในการแสวงหาความรู้และเมื่อจบไปแล้ว ก็ต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หากขาดด้านการอ่านจับใจความนี้แล้วนี้ ย่อมประสบความล้มเหลวในการอ่าน เพราะอ่านจับใจความ เป็นกุญแจดอกสำคัญที่ช่วยพัฒนาการอ่านของเด็กให้ก้าวหน้าไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ส่วน สุปราณี พฤติการณ์ (2530 : 29) ได้กล่าวถึงประโยชน์ ของการอ่านจับใจความว่า "ผู้มีประสบการณ์ทางการอ่านหนังสือมาก ย่อมได้รับประโยชน์จาก การอ่านหนังสือเล่มหนึ่งๆ มากกว่าผู้อื่นจากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีประโยชน์อย่างยิ่งที่นำมา ใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ และมีความจำเป็นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3 การอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้อ่านได้นั้น ผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านให้ได้แล้วนำไปปฏิบัติ ใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่เป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องการจับ

ใจความสำคัญในการอ่านก็คือ กรณีเอาข้อความ หรือประโยคที่เป็นหัวใจของเรื่องนั้นออกให้ได้ เพราะ ใจความสำคัญของเรื่อง จะเป็นใจความหลักในแต่ละบท แต่ละตอน หรือแต่ละเรื่อง ให้อ่านว่าแต่ละบท ตอนหรือเรื่องนั้น กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ ดังนั้น การจับใจความ สำคัญของเรื่องทีอ่าน จะทำให้มีความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างแจ่มแจ้ง

3.4 หลักการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ในการอ่าน คืออ่านเรื่องราวทั้งหมดให้เข้าใจ จับใจความสำคัญของแต่ละตอน แล้วตั้งคำถามสั้น ๆ ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร แล้วสรุปใจความสำคัญของทุกๆตอน และขยายความในคำตอบเมื่อต้องการรายละเอียด ส่วนการอ่านจับใจความจะให้ได้ผลนั้นนักเรียนต้องมีความรู้ พื้นฐานในการอ่าน ต้องเข้าใจความหมายของคำ ต้องมีสมาธิในการอ่าน มีสุขภาพกายและจิตใจดี และต้องมีการฝึกฝน อยู่เสมอตามที่จรรยาพร ธรนิษฐ์ (2550 : 21) ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ว่า ต้องให้ นักเรียนรู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดความพอใจและให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำอย่างแตกฉานจะทำให้ให้นักเรียนอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง เข้าใจเนื้อเรื่องและจับประเด็นได้ นอกจากนี้ วนิดา โสภากัญท์ (2530 : 19) และพูนศรี เชิดชัย (2531 : 14) ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ สอดคล้องกันว่านักเรียนต้องรู้จักมุ่งหมายในการอ่าน ประการสำคัญต้องพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้รู้แนวคิดของเรื่องว่าเป็นหลักการอ่านจับใจความสามารถทำได้ดังนี้

1. การเข้าใจความหมาย

หลักเบื้องต้นในการจับใจความของสารที่อ่าน คือ การเข้าใจความหมาย ความหมาย มีหลายระดับ นับตั้งแต่ระดับคำ ส่วนวน ประโยค และข้อความ คำและส่วนวน เป็นระดับ ภาษาที่ต้องทำความเข้าใจเป็นอันดับแรก เพราะเป็นระดับที่จะนำไปสู่ความเข้าใจ ความหมายของประโยคและข้อความ

1.1 ความหมายของคำ ความหมายของคำโดยทั่วไป มี 2 อย่าง คือ ความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

ความหมายโดยตรง เป็นความหมายตามรูปคำที่กำหนดขึ้นและรับรู้ ได้เข้าใจตรงกัน ความหมายประเภทนี้เป็นความหมายหลักที่ใช้สื่อสารทำความเข้าใจกันคำที่มีความหมายโดยตรงในภาษาไทยมีลักษณะอย่างหนึ่งที่อาจเป็นอุปสรรคในการ สื่อสารลักษณะดังกล่าว คือ การพ้องคำ คำพ้องในภาษาไทยมีอยู่ 3 อย่าง ได้แก่ คำพ้องรูป คำพ้องเสียงและคำพ้องรูปพ้องเสียง คำที่พ้องทั้ง 3 ลักษณะนี้มีความหมายต่างกัน

คำพ้องรูป คือ คำที่สะกดเหมือนกัน แต่ออกเสียงต่างกัน เช่น เพลารถ กับ เพลาเย็น คำแรกออกเสียงว่า เพลา คำหลังออกเสียงว่า เพ-ลา การพ้องรูปเป็นอุปสรรคต่อการอ่าน และทำความเข้าใจ

คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่สะกดต่างกัน เช่น การ กาน กานต์ กานท์กาล ภาพ การณ์ กาญจน์ คำทั้งหมดนี้ออกเสียงว่า “กาน” เหมือนกัน การพ้องเสียง เป็นอุปสรรคต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ

คำพ้องรูปพ้องเสียง คือ คำที่สะกดเหมือนกัน และออกเสียงอย่างเดียวกัน โดยรูปคำจะเห็นว่าเป็นคำเดียวกัน แต่จะมีความหมายต่างกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชั้น	หมายถึง	การทำให้แน่น
ชั้น	หมายถึง	ภาชนะตักน้ำ
ชั้น	หมายถึง	ความรู้ลึกซึ้ง
ชั้น	หมายถึง	การส่งเสียงร้องของไก่ตัวผู้

คำพ้องรูปพ้องเสียงเป็นอุปสรรคต่อการฟังและอ่านเพื่อความเข้าใจ วิธีที่จะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำพ้อง จะต้องดูคำข้างเคียง หรือคำที่ประกอบกันในประโยค หรือข้อความนั้นที่เรียกว่า บริบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชั้นชนะมาให้แน่น
 หยิบชั้นให้ทีชี่
 เขารู้ลึกชั้น
 ไก่ชั้นแต่เข้ามีด
 เขาชั้นอาสาจะไปติดต่อให้

นอกจากจะดูคำข้างเคียง หรือคำที่ประกอบในประโยคแล้ว บางทีต้องอาศัยสถานการณ์ เช่น ประโยคที่ว่า “ทำไมต้องดูกัน

คำว่า “ดู” ในสถานการณ์ทั่วไป หมายถึง การมอง แต่ในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การสอบดู จะมีความหมายว่าลอกกัน เอาอย่างกันในบทร้อยกรอง ต้องอาศัยฉันทลักษณ์ เช่น สัมผัส เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

อย่าหวงแหนจอกแหนให้แก่เรา (แหน/แหน)
 พอลมเพลากีเพลาลงสายัณห์ (เพลา/เพ-ลา)

คำที่มีความหมายโดยตรงอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ คำศัพท์ คำศัพท์ คือ คำที่ต้องแปลความเป็นคำไทยที่นำมาจากภาษาอื่น เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร เป็นต้น เช่น สมโภช รโหฐานสุคติ โสดาบัน บุคคล จตุราบาย เป็นต้น รวมทั้งศัพท์บัญญัติทั้งหลายที่ใช้ในวงวิชาการ หรือธุรกิจบางอย่าง เช่น มโนทัศน์ เจตคติ กรมธรรม เป็นต้น ศัพท์ดังกล่าวนี้จำเป็นต้องศึกษาว่ามีมูลมาอย่างไร ประกอบขึ้นอย่างไร และมีความหมายอย่างไร

ความหมายโดยนัย เป็นความหมายที่สื่อหรือนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงบางสิ่งบางอย่างที่มีลักษณะหรือคุณสมบัติเหมือนกับคำที่มีความหมายโดยตรง บางท่านเรียกว่า ความหมายรอง หรือความหมายแฝง เปรียบเทียบโดยอาศัยนัยของความหมาย ของคำเดิม ตัวอย่างเช่น

เธอมีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส
 เขาทำงานเอาหน้า (หมายถึง ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของตน)
 เด็กสาตโคลนกันเลอะเทอะ
 เขาสาตโคลนคุณพ่อ (หมายถึง ใส่ร้าย)

ต้นไม้ต้นนี้เปลือกสวย

หล่อนรายแต่เปลือก (หมายถึง ไม่ร่ำรวยจริง)

มีความหมายเชิงเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของสิ่งที่น่าสนใจมากแล้ว เช่น เขาเป็นสิงห์สนาม (หมายถึง เป็นคนเล่นกีฬาเก่ง)

1.2 ความหมายของสำนวนซึ่งเป็นข้อความที่มีความหมายพิเศษไปจากคำที่ประกอบอยู่ในข้อความนั้น ไม่ได้มีความหมายตามรูปคำ

ความหมายของสำนวนมีลักษณะเป็นเชิงเปรียบเทียบกับอาศัยนัยของความหมายตามลักษณะหรือคุณสมบัติของข้อความนั้น เช่น

อ้อยเข้าปากข้าง หมายถึง ของตกไปอยู่ในมือผู้อื่นแล้วไม่มีทางได้คืน

ไก่แก่แม่ปลาช่อน หมายถึง ผู้ที่มีความจัดจ้าน เจนสังเวียน

วัวหยาหล้อมคอก หมายถึง เมื่อเกิดความเสียหายแล้วจึงหาทางป้องกัน

สำนวนต่าง ๆ ที่นำไปกล่าวเปรียบเทียบกับให้เข้ากับสถานการณ์ เรียกว่า คำพังเพย เช่นเมื่อหยาแล้วจึงคิดหาทางป้องกัน ก็เปรียบว่า วัวหยาหล้อมคอก เป็นต้นความหมายของสำนวนมีลักษณะเหมือนความหมายโดยนัย คือ ต้องตีความ หรือแปลความหมายตามนัยของคำหรือข้อความนั้น ๆ

2. การเข้าใจลักษณะของข้อความ

ข้อความแต่ละข้อความต้องมีใจความอันเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ใจความของเรื่อง จะปรากฏที่ประโยคสำคัญ เรียกว่า ประโยคใจความ ประโยคใจความจะปรากฏอยู่ในตอนใด ของข้อความก็ได้ โดยปกติจะปรากฏในตอนต่าง ๆ ดังนี้

ปรากฏอยู่ในตอนต้นของข้อความ ตัวอย่าง เช่น “ภัยอันตรายที่จะเป็นเครื่องทำลายชาติอาจเกิดขึ้นและมีมาได้ทั้งแต่ภายนอก ทั้งที่ภายใน อันตรายที่จะมีมาแต่ภายนอกนั้นก็คือ ข้าศึกศัตรูยกมาย่ำยีตีบ้านตีเมืองเรา การที่ข้าศึกศัตรูจะมานั้น เขาย่อมจะเลือกหาเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งชาติ กำลังอ่อนอยู่ และมีได้เตรียมตัวไว้พร้อมเพื่อต่อสู้ป้องกันตน เพราะฉะนั้นในบทที่ 2 ข้าพเจ้าจึงได้ เตือนท่านทั้งหลายอย่าได้เผลอตว์ แต่ข้อสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นเครื่องทอนกำลังและเสียหลัก ความมั่นคงของชาติ คือ ความไม่สงบภายในชาตินั้นเอง จึงควรอธิบายความข้อนี้สักหน่อย”

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, หน้า ปลูกใจเสือป่า)

3. การเข้าใจลักษณะประโยคใจความ

เมื่อเข้าใจลักษณะของข้อความว่าต้องมีประโยคใจความ และปรากฏอยู่ในตอนต่างๆของข้อความแล้ว ต้องเข้าใจต่อไปว่าประโยคใจความเป็นอย่างไรประโยคใจความคือข้อความที่เป็นความคิดหลักของหัวข้อ หรือเรื่องของข้อความนั้น ๆ ความคิดหลักนี้คือประโยคใจความที่จะปรากฏในตอนใดตอนหนึ่งของข้อความที่กล่าว แล้ว ฉะนั้นการที่จะทราบว่าเป็นประโยคใดเป็นประโยคใจความ ต้องพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง ประโยคใจความมักมีเนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

ในกรณีที่ไม่ทราบหัวข้อเรื่องต้องเข้าใจว่าส่วนที่เป็นประโยคใจความนั้นจะมีเนื้อหาหลัก ของเนื้อความอื่นที่ประกอบกันขึ้นเป็นข้อความนั้น ถ้าขาดส่วนที่เป็นใจความ เนื้อความอื่นก็เกิดขึ้นไม่ได้หรือความหมายอ่อนลง

3.5 วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนจะต้องสามารถจับใจความได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องซึ่งจะต้องมีกลวิธีในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ คือ ครั้งแรกให้อ่านผ่านๆไปก่อน เพื่อให้รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ต่อไป จึงอ่านให้ละเอียด ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องให้ชัดเจน แล้วตอบคำถามสั้นๆ ทดสอบความเข้าใจและสุดท้ายจึงเรียบเรียงใจความสำคัญของเนื้อเรื่องด้วยตนเอง ส่วนเรื่องที่น่ามาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความ ควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและความสามารถของนักเรียน ครูควร แนะนำให้นักเรียนรู้ว่าใจความสำคัญของเรื่อง มักอยู่บรรทัดแรกๆ หรืออยู่ตอนสรุปท้ายเรื่อง ครูควรตั้งคำถาม เป็นตอนๆให้นักเรียนอ่านข้อความเพื่อหาคำตอบ และให้เล่าเรื่องย่อ ให้สรุปความว่าในเรื่องกล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม่และเกิดผลอย่างไร แล้วเขียนบันทึกย่อไว้ การอ่านจับใจความต้องเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้ถูกวิธีตั้งแต่ทำนอง ต้องนั่งในท่าสบาย หลังไม่งอ เคลื่อนสายตจากจุดที่สายตาจับตัวหนังสือต่อไปเรื่อยๆ พยายาม ลดการมองย้อนกลับ ศึกษาคำศัพท์เพิ่มขึ้น หัดจับประเด็นสำคัญที่อ่าน มีการบันทึกผลการอ่านทุกครั้ง เพื่อเสริมแรงในการอ่าน

3.6 การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สืบหาส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆอย่างถูกต้องรวดเร็วใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ขั้นตอนการอ่านจับใจความมีดังนี้

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้เรื่องที่จะอ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำตอนที่ไม่ว่านใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความมีวิธีการอ่านคือ ก่อนที่จะอ่านต้องตั้งจุดประสงค์ไว้ว่าอ่านเพื่ออะไร สรุปรวส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสือว่าเป็นหนังสือประเภทใด ขั้นตอนแรกจะต้องอ่านผ่านๆ ขั้นต่อไปเป็นการอ่านให้ละเอียดให้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไมและเกิดผลอย่างไร แล้วอ่านซ้ำตรงที่ไม่เข้าใจ เขียนบันทึกย่อไว้ สุดท้ายนำมาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยตัวเอง ซึ่งการอ่านจับใจความต้องมีการฝึกฝนตั้งแต่วัยในระดับชั้นประถมศึกษาขึ้นมาเรื่อยๆ จนสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

4. คำประพันธ์

4.1 ความหมายของคำประพันธ์

กำชัย ทองหล่อ (2543 : 433) กล่าวถึง คำประพันธ์คือ ถ้อยคำที่ได้รับร้อยกรองหรือเรียบเรียงขึ้นโดยมีข้อบังคับ จำกัดคำ และวรรคตอน ให้รับสัมผัสกันไพเราะ ตามเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

วิเชียร เกษประทุม (2551 : 1) กล่าวถึง คำประพันธ์ หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โดยมีกำหนดบังคับต่างๆ เพื่อให้เกิดความไพเราะต่างไปจากถ้อยคำธรรมดา

วันเพ็ญ เทพโสภณ (2550 : 1) กล่าวถึง คำประพันธ์ หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับ การจำกัดคำและวรรคตอนต้องสัมผัสกันอย่างไพเราะตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 709) ให้ความหมาย คำประพันธ์ว่า หมายถึง แต่งเรียบเรียง ร้อยกรอง ผูกถ้อยคำเป็นข้อความเชิงวรรณคดี

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์โดยมีกำหนดการจำกัดคำและวรรคตอนต้องสัมผัสกันอย่างไพเราะตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดความไพเราะต่างไปจากถ้อยคำธรรมดา

4.2 ประเภทของคำประพันธ์

มณี จานโอ (2546 : 146) ได้จำแนกคำประพันธ์ไว้ 5 ชนิด คือ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย

1. โคลง คือคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่กำหนดคณะ กำหนดคำเอกโท และสัมผัสเป็นสำคัญ โคลงให้ลีลาซึ่งขึง ลงตัวด้วยจำนวนคำ ดูเคร่งขรึมและสง่างาม โคลงแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1.1 โคลงสุภาพ ได้แก่ โคลง 2 โคลง 3 โคลง 4 โคลง 5

1.2 โคลงตัน ได้แก่ โคลง 2 โคลง 3 โคลงวิวิธมาลี โคลงต้นบาทกฤษณขร โคลงต้นพิพิธพรรณ โคลงต้นจัตวาทัศนที

1.3 โคลงโบราณ ได้แก่ โคลงวิขุมาลี โคลงมหาวิขุมาลี โคลงจิตรลดา โคลงมหาจิตรดา โคลงสินธุมาลี โคลงนันทายี โคลงมหานันทายี แต่ที่นิยมกันมากคือ โคลงสี่สุภาพ

ตัวอย่างโคลงสี่สุภาพ

ผู้ใดมีมั่งคั่ง	เงินทอง
ลูกที่ดีให้ครอง	สืบไว้
ลูกร้ายอย่าพึงปอง	มอบทรัพย์ ให้นา
พึงวิจารณ์ประมาณให้	รอบรู้เป็นคุณ

โคลงโลกนิติ : กรมพระยาเดชาติศร

2. ฉันท เป็นร้อยกรองที่บังคับ ครุ ลหุ คณะ พยางค์ และสัมผัส มักนิยมแต่งรวมกับ กาพย์ เรียกว่า คำฉันท เป็นคำประพันธ์ที่บังคับตายตัวหลายด้าน ทำให้แต่งยาก อ่านยาก มีลักษณะเป็นของสูง ศักดิ์สิทธิ์ เสียงบังคับฉันทสามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้ดี

ฉันทตามคัมภีร์วุฒโตทัย ซึ่งเป็นคำตำราฉันทในภาษาบาลี มี 108 ฉันท แต่ไทยเลือก มาเฉพาะฉันทที่เห็นว่าไพเราะ มีทำนองอ่านสละสลวย เหมาะแก่การบรรจุคำในภาษาได้ดีเท่านั้น และที่นิยมแต่งมี 6 ชนิดคือ

1. อินทวิเชียรฉันท
2. โตฎกฉันท
3. วสันตติลกฉันท
4. มาลินีฉันท
5. สัททูลวิกกีฬิตฉันท
6. สัทธราฉันท

3. กาพย์ เป็นร้อยกรองที่กำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส มีลักษณะคล้ายกับฉันท แต่ไม่ได้กำหนด ครุ ลหุ เหมือนฉันท กาพย์มีคำในแต่ละวรรคไม่มาก ทำให้เสียงของคำในกาพย์สั้น ห้วน ให้ความรู้สึกแกร่ง อึกheim กาพย์ที่นิยมใช้ในภาษาไทยมี 3 ชนิดคือ

- 3.1 กาพย์ยานี 11
- 3.2 กาพย์ฉบัง 16
- 3.3 กาพย์สุรางคนางค์ 28

ตัวอย่างกาพย์ยานี 11

พฤษภกาสร	อิกกุญชรอันปลดปลง
โทหนต์เสน่งคง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งินทร์ีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

4. กลอน เป็นร้อยกรองที่บังคับคณะและสัมผัส ความไพเราะของกลอนอยู่ที่สัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสสระ พยัญชนะ รวมทั้งสิ้นเสียงของคำลงท้ายวรรคในบทกลอน เนื่องจากกลอนมี สัมผัสแพรวพราวทำให้กลอนมีลักษณะพลิ้ว สื่ออารมณ์ และเล่าเรื่องราวได้ดี ชนิดของกลอนแบ่ง ออกเป็น 3 ชนิด คือ

4.1 กลอนสุภาพ คือกลอนที่ใช้ถ้อยคำและทำนองเรียบๆ ถือว่าเป็นกลอนหลักของกลอนทุกชนิด แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ กลอน 6 กลอน 8 และกลอน 9

4.2 กลอนลำนำ คือกลอนที่ใช้ซ้ำร้อง หรือสวด ให้ทำนองต่างๆ แบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ กลอนบทละคร กลอนสักวา กลอนเสภา กลอนดอกสร้อย กลอนซ้ำร้อง

4.3 กลอนตลาด คือกลอนที่ผสมหรือกลอนคละ ไม่กำหนดตายตัวเหมือนกลอนสุภาพ ในกลอนบทหนึ่งอาจมีวรรคละ 7 คำ 8 คำ หรือ 9 คำ เป็นกลอนที่นิยมใช้ในการซ้ำร้องแก้กันทั่วไปจึงเรียกว่า กลอนตลาด แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือกลอนเพลงยาว กลอนนิราศ กลอนนิยาย กลอนเพลงปฏิพากย์ แต่ที่นิยมกันมากคือ กลอนสุภาพหรือกลอนแปด

ตัวอย่างกลอนสุภาพ

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงแก่วัลย์พันทิวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คิดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน	บิดามารดาก็รักมักเป็นผล
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา

พระอภัยมณี : สุนทรภู่

5. ร่าย เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่กำหนดบทหรือบาท จะแต่งยาวเท่าใดก็ได้ แต่ต้องเรียบเรียงคำให้คล้องจองกันตามลักษณะบังคับ คือมี คณะ สัมผัส พยางค์ คำเอก คำโท ในการแต่งจัดเป็นวรรคละ 5 คำ แต่งไปเรื่อยๆ แต่ว่าสามารถก่อนจบจะต้องเป็นโคลง 2 เสมอ ร่ายแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ ร่ายสุภาพ ร่ายดั้น ร่ายโบราณ ร่ายยาว

โดยสรุปประเภทของบทประพันธ์แบ่งตามลักษณะการประพันธ์ 5 ประเภท คือ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย

4.3 ลักษณะบังคับของคำประพันธ์

ลักษณะบังคับของคำประพันธ์ คือข้อกำหนดที่บัญญัติไว้เป็นหลักในการแต่ง ซึ่งคำประพันธ์แต่ละประเภทจะมีลักษณะบังคับทางฉันทลักษณ์แตกต่างกัน

ลักษณะบังคับในการเรียบเรียงคำประพันธ์มี (ประสาน หอมพูล และ ทิพวรรณ หอมพูล, 2547 : 190) 8 อย่าง คือ คณะ สัมผัส ครุ-ลหุ คำเอก-โท คำเป็นคำตาย พยางค์ คำนำ คำสร้อย ดังนี้

1. คณะเป็นข้อกำหนดเรื่อง จำนวนคำ วรรค บาท บท รวมถึงการกำหนดคำเอกคำโท ในคำประพันธ์ประเภทโคลง คำครุ ลหุ ในคำประพันธ์ประเภทฉันท์

2. สัมผัส คือ การกำหนดบังคับให้ใช้คำคล้องจองกัน แบ่งเป็น

2.1 สัมผัสสระ คือคำที่ใช้สระเดียวกัน หรือเสียงสระพ้องกัน เช่น

เสียง-เพียง-เพียง-เพียง

ร้าน-ขาว-สาว-หนาว

2.2 สัมผัสพยัญชนะ คือคำที่มีพยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน หรือตัวอักษรเดียวกันหรือ

พยัญชนะที่มีเสียงสูงต่ำมาเข้าคู่กันได้ เช่น

แน่น-น้อง-เนือง-เพียง

ปรุง-ปราง-ปรับ-เปลี่ยน

แก้ว-กานต์-แก้ว-ก้าว

2.3 สัมผัสนอกเป็นสัมผัสบังคับระหว่างวรรค บท บาท กำหนดให้ใช้เฉพาะสัมผัสสระเท่านั้น

2.4 สัมผัสใน เป็นสัมผัสภายในวรรค มีทั้งสัมผัสสระ หรือ พยัญชนะที่ช่วยให้ร้อยกรองมีความไพเราะยิ่งขึ้น

3. คำครุ-ลหุ เป็นคำบังคับที่ใช้เฉพาะร้อยกรองประเภทฉันท

ครุ (ˊ) คือคำที่มีเสียงหนัก ได้แก่ คำที่ประสมสระเสียงยาวในแม่ ก กา และคำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นหรือยาว ที่มีตัวสะกดทุกคำ

ลหุ (ˋ) คือคำที่มีเสียงเบา ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา และคำที่ใช้พยัญชนะตัวเดียว เช่น บ บ่ กิ ธิ ณ

4. คำเอก-โท เป็นลักษณะบังคับในการแต่งโคลงและร่าย

คำเอก หมายถึง พยางค์ที่ไม่มีเอกบังคับทั้งหมด และพยางค์ที่เป็นคำตายทั้งหมด

คำโท หมายถึง พยางค์ที่มีไม้โทบังคับทั้งหมด

5. คำเป็นคำตาย

คำเป็น หมายถึง คำที่ประสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา รวมทั้ง อำ ไอ โ อ เอ และคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย เกอว

คำตาย หมายถึง คำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา รวมทั้งคำที่มีตัวสะกดในแม่ กก กต กบ

6. พยางค์ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่งๆ ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท

7. คำนำ คือคำที่ใช้กล่าวขึ้นต้นสำหรับเป็นบทนำในคำประพันธ์ อาจเป็นคำเดียว หรือเป็นวลี เช่น เมื่อนั้น นิตนั้น นกเอี้ยงนักเรียน ครานั้น สักวา

8. คำสร้อย คือคำที่ใช้ลงท้ายบทหรือท้ายบาทของคำประพันธ์ การเติมคำสร้อยเพื่อให้มีคำครบจำนวน และเป็นกรณีเพิ่มเสียงให้ไพเราะยิ่งขึ้น คำสร้อยต้องเป็นคำเป็น จะใช้คำตายไม่ได้ และใช้เฉพาะคำประพันธ์ชนิดโคลงและร่ายเท่านั้น

สรุปได้ว่าลักษณะบังคับของคำประพันธ์ ประกอบด้วย คณะ พยางค์ สัมผัส คำครุ ลหุ คำเอก คำโท คำเป็นคำตาย เสียงวรรณยุกต์ คำนำ และคำสร้อย ดังนั้น หากจะแต่งคำประพันธ์ใดต้องแต่งให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ประเภทนั้นๆ

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11

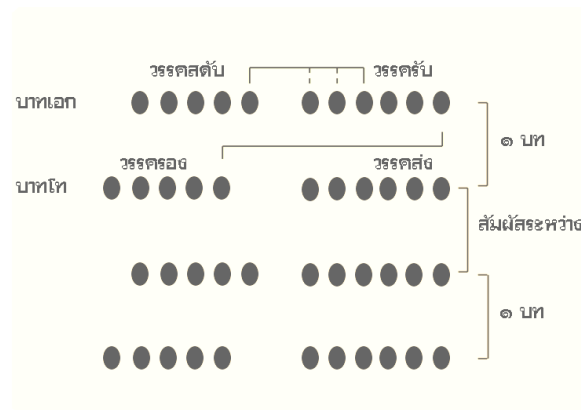
ราตรี โพลีเตัง (2551 : 230) กล่าวถึงลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11 ไว้ดังนี้

1. คณะ กาพย์ยานี 11 มีคณะดังนี้ บทที่ หนึ่งมี 2 บท บาทหนึ่งมี 2 วรรค วรรคแรกมี 3 คำ วรรคหลัง 6 คำ รวมเป็น 11 คำ บาทแรกเรียกว่า บาทเอก บาทที่สองเรียกว่าบาทโท จะต้องแต่งให้จบในบาทโทเสมอ

2. สัมผัส สัมผัสบังคับคือ คำที่ 5 ของวรรคแรกบาทเอก สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 2 ในบาทเดียวกัน และคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบาทเอก สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 3 ในบาทโท

สัมผัสเชื่อมระหว่างบทในกรณีที่แต่งเกินกว่าหนึ่งบท ต้องส่งสัมผัสเชื่อม คือ คำสุดท้ายของวรรคที่สองในบาทโท ส่งสัมผัสเชื่อมกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบาทเอกของบทต่อไป สัมผัสใน ไม่บังคับ นิยมเช่นเดียวกับกลอน

ตัวอย่างกาพย์ยานี 11

แผนภูมิที่ 1 แสดงลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11

คำประพันธ์กลอนสุภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 36) ให้ความหมายกลอนสุภาพไว้ว่า “กลอนสุภาพ น. กลอนเพลงยาวหรือกลอนตลาด” แต่ผู้รู้บางท่านเรียกกลอนสุภาพในความหมายของกลอนแปดเท่านั้น

ลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

ราตรี โพธิ์เต็ง (2551 : 191) กล่าวถึงลักษณะบังคับของกลอนสุภาพไว้ดังนี้

1. กลอนบทหนึ่ง มี 2 คำกลอนหรือ 4 วรรค
2. วรรคหนึ่ง มีคำ 7-9 คำ ส่วนมากนิยมให้มี 8 คำ
 - วรรคที่ 1 เรียกว่า วรรคสดับ
 - วรรคที่ 2 เรียกว่า วรรครับ
 - วรรคที่ 3 เรียกว่า วรรคครอง
 - วรรคที่ 4 เรียกว่า วรรคส่ง

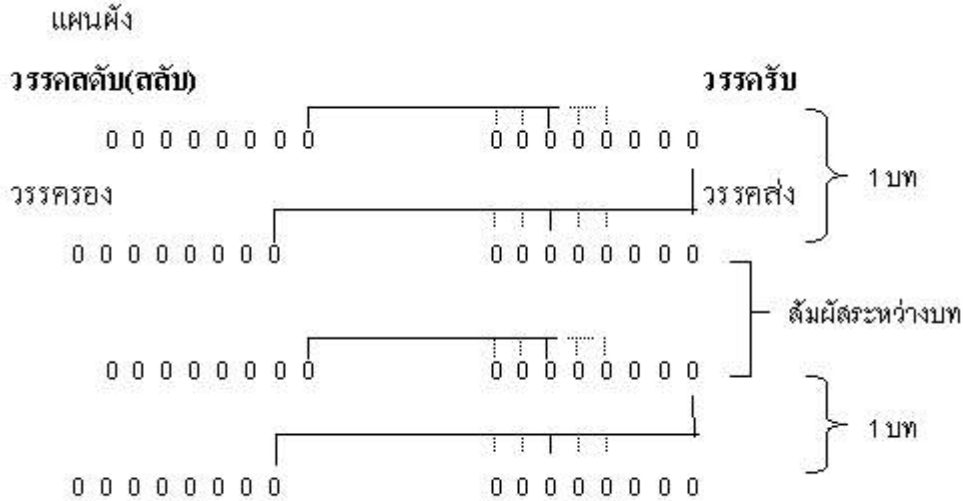
3. มีสัมผัสบังคับ หรือสัมผัสนอก 3 แห่ง คือสัมผัสภายในบท 2 แห่ง และสัมผัสเชื่อมระหว่างบท 1 แห่ง ในกรณีที่เขียนมากกว่าหนึ่งบทมีสัมผัสไม่บังคับคือ สัมผัสสระภายในวรรคเพื่อความไพเราะรื่นหู และอาจสัมผัสอักษรเพื่อเน้นความไพเราะยิ่งขึ้น

4. กำหนดเสียงวรรณยุกต์ ในคำสุดท้ายของแต่ละวรรคคือ

วรรคที่ 1 คำสุดท้ายใช้เสียงสามัญเอก โท ตรี จัตวาได้ แต่ไม่นิยมเสียงสามัญ

- วรรคที่ 2 คำสุดท้ายห้ามใช้เสียงสามัญและตรี นิยมใช้เสียงจัตวา
- วรรคที่ 3 คำสุดท้ายใช้เสียงสามัญ หรือเสียงตรี ห้ามใช้เสียงเอก โท จัตวา
- วรรคที่ 4 คำสุดท้ายใช้เสียงสามัญหรือตรีห้ามใช้เสียงเอ โท จัตวา นิยมใช้เสียงสามัญ

กลอนสุภาพ (กลอนแปด)

แผนภูมิที่ 2 แสดงลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

ตัวอย่างกลอนสุภาพ

จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น	อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
ไม่ควรพูดอ้ออิงขึ้นมึงกู	คนจะหลู่ล่วงลามไม่ขามใจ
แม้จะเรียนวิชาทางค้าขาย	อย่าปากร้ายพูดจาอหัมม้าย
จึงซื่อง่ายขายดีมีกำไร	ด้วยเขาไม่เคืองจิตระอิดระอา

สุนทรภู่

สรุปได้ว่าคำประพันธ์มีหลายประเภท เป็นกลอนสุภาพ เป็นกาพย์ยานี สำหรับการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาประเภทกลอนสุภาพเป็นการพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญประเภทกลอน

5. แบบฝึกทักษะ

5.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนสามารถทำให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอน นักการศึกษาได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้หลายประการด้วยกัน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2537 : 490) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกปฏิบัติไว้ว่าหมายถึง คู่มือนักเรียน ที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจากชุดการสอน เป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายกับ แบบฝึกหัดแต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่าแบบฝึกหัด อาจจะถูกกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วยเรียกว่า Workbook โดยเย็บรวมเรียงตามลำดับตั้งแต่หน่วยที่ 1 ขึ้นไป แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุดการสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

ขจีรัตน์ หงษ์ประสงค์ (2534 : 14) กล่าวถึงแบบฝึกและแบบฝึกหัด เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูใช้ฝึกทักษะหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนแล้ว

พรสวรรค์ คำบุญ (2534 : 17) กล่าวถึงแบบฝึกสร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ นักเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกที่มีกิจกรรมให้นักเรียนกระทำ เช่น การตั้งโจทย์ให้นักเรียนตอบ หรือการยกข้อความมาเป็นแบบฝึกหลังจากที่เรียนไปแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียน

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่น่ามาใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากที่ยุติบทเรียนหรือเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝน ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

5.2 ความสำคัญของแบบฝึก

ในการเรียนการสอนภาษาไทย แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้เกิดทักษะและเข้าใจมากขึ้น ครูจึงต้องคำนึงถึงวิธีสอน การเตรียมบทเรียนและการเลือกแบบฝึกหัดประกอบนอกเหนือแบบเรียน เพื่อให้การสอนประสบผลดียิ่งขึ้น เนื่องจากแบบฝึกทักษะมีความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหาความรู้ในการสร้างแบบฝึกหัดที่จะฝึกทักษะให้แก่ นักเรียน ครูจะต้องเลือกเฟ้น หรือสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการเรียนมากที่สุด แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะหลังจากการเรียน เนื้อหาไปแล้ว แบบฝึกจึงเป็นสิ่งที่ช่วยการสอนของครูให้ประสบความสำเร็จ นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของแบบฝึกไว้ดังนี้

กรรณิการ์ ศุภเวทย์ศิริ (2533 : 53-54) กล่าวถึง แบบฝึก คือ เครื่องมือที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกสามารถฝึกทักษะทางภาษาได้ทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้แบบฝึกยังช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาได้อย่างกว้างขวาง

ประยงค์ งามจิตร (2533 : 41) กล่าวถึง แบบฝึกเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ แม่นยำในบทเรียนนั้น ๆ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

อ้อมน้อย เจริญธรรม (2534 : 54) กล่าวถึง แบบฝึกสามารถนำทักษะทางภาษาไปใช้ได้ทุก ๆ ด้าน ถ้านักเรียนมีโอกาสได้ฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจจริง ๆ แบบฝึกจะช่วยในการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จ

อนงค์ วิชาลัย (2536 : 27) กล่าวถึง แบบฝึกมีความสำคัญ คือ เป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง การให้นักเรียนทำแบบฝึกมากๆ ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากคำนิยามของนักการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของแบบฝึก คือ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ เกิดความชำนาญ เมื่อผู้เรียนมีการฝึกมากๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจดียิ่งขึ้น และแบบฝึกยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

5.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อครูผู้สอนภาษาไทยในการที่จะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนในสิ่งที่ตนเรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น มีนักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ต่างกัน ดังนี้

กรรณิการ์ ศุภรเวทย์ศิริ (2533 : 54) กล่าวถึง การฝึกทักษะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การฝึกฝนจะทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นสามารถประเมินผลงานของตนเองได้ ตลอดจนได้ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำเองได้ตามลำพัง

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517 : 12) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า

- 1 ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น
- 2 ให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
- 3 ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอน และกิจกรรมใหม่แต่ละบทเรียน
- 4 ช่วยเด็กให้เรียนได้ดีตามความสามารถของเด็ก
- 5 ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
- 6 ฝึกให้เด็กทำงานตามลำดับมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

อดุลย์ ภูปล้ม (2539 : 24-25) กล่าวว่าประโยชน์ของแบบฝึกมีดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาของบทเรียน และคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
3. ทำให้เกิดความสนุกสนาน
4. ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้
6. ทำให้ครูผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน
7. ทำให้ประหยัดเวลา
8. ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากท่านผู้รู้ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกมีความจำเป็นต่อการเรียนภาษาไทยมาก เพราะแบบฝึกจะช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนได้ และแบบฝึกยังสามารถนำกลับมาทบทวนเนื้อหาเดิมที่เรียนไปแล้วได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี รูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้รวบรวมไว้ ดังนี้

6.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นิลบล พรหมินทร์ (2555 : 37) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการนำวิชาที่ต้องสอนตลอดปีการศึกษา มาสร้างเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอนโดยกำหนดวิธีการสอน สื่ออุปกรณ์ การวัดผล ประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

ทองดี ชัตติยะวงศ์ (2556 : 58) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการสอน คือ การเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญ (บทสรุปของเนื้อหา) จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา (สาระการเรียนรู้) กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสติปัญญา /เจตคติ/ทักษะ

นันทวรรณ กองธรรม (2556 : 39) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้คือการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและประสิทธิภาพบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้

ชูลีพร พิณีจพล (2554 : 60) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบและลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำพวน ประสงค์สันต์ (2554 : 38) ได้ให้ความหมายแผนการเรียนรู้ คือ แนวทางที่วางไว้ในกรณีดำเนินการเรียนให้กับผู้เรียนเพื่อบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพแผนการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับประมวลการสอนที่วางไว้เป็นภาพรวมในทุกวิชา

สุภาพร ดำนูน (2555 : 41) ได้ให้ความหมาย แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ และแนวดำเนินการที่จัดเตรียมไว้สำหรับการสอนและเป็นการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผลการวิจัย

คำนิง จันทะนันต์ (2553 : 35) ได้ให้ความหมาย แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนกำหนดกิจกรรม สำหรับผู้เรียนหรือเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ การพัฒนาการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไว้ล่วงหน้าโดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นต้อง

สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและหลักสูตรที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ โดยมีรายละเอียด ลำดับขั้นตอน รูปแบบ เทคนิค วิธีการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการ กฎเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็น การวางแผนจัดเตรียมเนื้อหาการเรียนรู้ออกมา จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ และเครื่องมือการวัดผลประเมินผล ที่มีความ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมที่จัดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องเน้นให้ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ และได้แก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถาวรและเกิด การเรียนรู้อย่างมีความสุข

6.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นหัวใจของการนำ ผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดว่าต้องเลือกใช้กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอน ลักษณะใดจึงสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แผนการจัดการ เรียนรู้จึงมีความสำคัญ ดังต่อไปนี้

สุภาพร ดำนูน (2555 : 43) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีประโยชน์ สำหรับครูผู้สอน เพราะทำให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอนยิ่งขึ้น เป็นหลักฐานในการ วัดผลของผู้เรียน และเป็นแนวทางการสอนสำหรับผู้อื่น ที่จำเป็นต้องสอนแทน

คำพวน ประสงค์สันต์ (2554 : 41) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการ เรียนรู้ไว้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครูที่มีการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

2. แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมตามเนื้อหาสาระ

พรทิพย์ ศรีหาค้าง (2557 : 44) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเสมือน แผนที่ของนักเดินทางโดยมีหลักสูตรเป็นเข็มทิศของนักเดินทางโดยมีหลักสูตรเป็นเข็มทิศนัก เดินทางที่ดีจะต้องมีเข็มทิศในการนำทางเพื่อให้ไปสู่จุดหมายปลายทางและไม่หลงทางแผนการ จัดการเรียนรู้จะทำให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

นันทวรรณ กองธรรม (2556 : 41) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้อย่าง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ช่วยให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า ช่วยให้ครูสามารถ เตรียม วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ก่อนทำการสอนจริง และครูสามารถสอนได้ด้วยความ มั่นใจ นักเรียนได้รับการพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่หลักสูตรต้องการ และผู้บริหารมีหลักฐานใน การนิเทศก์การสอน

สรุปได้ว่า การวางแผนจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมงผู้สอนควรจะสอนรายวิชาใด ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องราวอะไรบ้าง รวมทั้งการสำรวจสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และสามารถทำการประเมินผลผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ตามเป้าหมาย

6.3 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

พรทิพย์ ศรีหาค้าง (2557 : 44) ได้กล่าวถึง ถ้าครูได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปสอนในคราวต่อไปแผนการจัดการเรียนรู้จะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ครูรู้วัตถุประสงค์ของการสอน
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจ
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเจตนา

ของหลักสูตร

5. ถ้าครูประจำชั้นไม่ได้สอน ครูที่มาสอนแทนได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

สมบัติ รักษาภักดี (2555 : 46) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างยิ่ง เป็นการสร้างเพื่อตอบสนองผู้เรียนหลากหลายลักษณะ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและเป็นกุญแจสำคัญในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จะช่วยให้ครูพร้อมที่จะสอนได้ดียิ่งขึ้น เพราะการที่จะจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนเพราะการวางแผนจะช่วยให้งานต่าง ๆ นั้นเป็นไปอย่างราบรื่น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า การวางแผนจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมงผู้สอนควรจะสอนรายวิชาใด ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องราวอะไรบ้าง รวมทั้งการสำรวจสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และสามารถทำการประเมินผลผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ตามเป้าหมาย

6.4 ลักษณะของของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วยองค์ประกอบหลายๆอย่าง และหลายๆวิธีการก่อนที่จะมีการใช้แผนควรจะมีการประเมินผู้เรียนเสียก่อน เพื่อให้เป็นข้อมูลในการเลือก

วิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อผู้เรียนจะได้ไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง และควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนที่กล่าวถึงกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ บทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผล จนผู้อ่านมองเห็นพฤติกรรมจริงๆ ในห้องเรียนได้อย่างสมบูรณ์ จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี และไม่จำเป็นต้องบันทึกการสอนอีกก็ได้เพราะแผนการสอนที่ชัดเจน ใช้แทนบันทึกการสอนได้

คำนึ่ง จันทะนันท์ (2553 : 36) ได้กล่าวถึง ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้สอนมีอิสระในการออกแบบแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีหลายรูปแบบและควรปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่าให้ใช้รูปแบบใด โรงเรียนไม่ได้กำหนดไว้จึงเลือกรูปแบบที่ตนเห็นว่าเหมาะสม สะดวกต่อการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สุนทร วิลัยสิทธิ์ (2555 : 39) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพราะแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมด ที่เอื้อและตอบสนองต่อความต้องการความรู้ความสามารถของนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ

ชูลีพร พิณิจผล (2554 : 63) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นแผนการสอนที่ให้แนวทางการสอนแก่ผู้สอนอย่างชัดเจน ทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผลโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา จะได้เกิดทักษะกระบวนการ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทองดี ชัตติยะวงศ์ (2556 : 60) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องมีแนวการสอนที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ครูผู้สอนสามารถทำความเข้าใจให้กับนักเรียน และทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและดีที่สุดในที่สุด

6.5 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้ในการเตรียมการสอนมีหลายรูปแบบ มิได้กำหนดแบบใดแบบหนึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสะดวกในการใช้ หัวข้อหรือองค์ประกอบในการจัดทำแผนการเรียนรู้ควรมีดังนี้

นันทวรรณ กองธรรม (2556 : 42) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบคือ ส่วนหัวเรื่อง สาระการการเรียนรู้ มาตรฐานการชี้วัดและชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ความคิดเห็นของผู้บริหารและบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

สุนทร วิลัยสิทธิ์ (2555 : 39) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการ

วางแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมด ที่เอื้อและตอบสนองต่อความต้องการความรู้ความสามารถของนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ

สุภาพร ดำนูน (2555 : 46) ได้กล่าวถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้จะต้องยึดส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา คือ เนื้อหาสาระที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดการประเมิน กิจกรรมเสนอแนะ ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นการตรวจความถูกต้องเรียบร้อยของแผน และบันทึกผลการเรียนหลังสอน เป็นการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้วเกิดผลอย่างไร นำผลมาบันทึกไว้เพื่อการปรับปรุงแก้ไขในคราวต่อไป

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดทำแผนการเรียนรู้จะต้องยึดส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาเป็นการตรวจความถูกต้องเรียบร้อยของแผน และบันทึกผลการเรียนหลังสอนที่เอื้อและตอบสนองต่อความต้องการความรู้ความสามารถของนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ

7. การหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์ E_1/E_2 ที่ตั้งไว้ การหาประสิทธิภาพตามวิธีนี้อยู่บนฐานแนวคิดที่ว่า หากนวัตกรรมการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพจริง เมื่อผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ของนวัตกรรมนั้นครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการดำเนินกระบวนการระหว่างเรียนของผู้เรียนทั้งกลุ่มจะมีค่าใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน โดยไม่ควรมีความแตกต่างกันเกินร้อยละ 5 ([On-line], Available from: www.krupai.net/cai/efficiency.docx)

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ที่ได้จากการทดสอบย่อย ในการทำกิจกรรมในระหว่างเรียนทุกกิจกรรม

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

การกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใด ควรกำหนดโดยยึดเกณฑ์ในการพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

1. เนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ ความจำ ควรตั้งเกณฑ์ให้สูงไว้ คือ 80/80, 85/85, 90/90

2. เนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติ อาจตั้งเกณฑ์ให้ต่ำลงมาได้เล็กน้อย คือ 70/70, 75/75 หรือตั้งเกณฑ์สูงกว่านี้ก็ได้

การคำนวณหาประสิทธิภาพ

การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

1. การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X_1$ แทน คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในระหว่างเรียนของผู้เรียนทุกคน
 N แทน จำนวนผู้เรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในระหว่างเรียน

2. การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X_2$ แทน คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทุกคน
 N แทน จำนวนผู้เรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

การยอมรับประสิทธิภาพ

1. ได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพได้ 95/92
2. ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้พอดี เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพได้ 80/80

3. ได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่เกิน 2.5 %

สรุปได้ว่าการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนมีค่าประสิทธิภาพที่ต้องหา คือ $E_1 E_2$ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ ตามเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ ควรตั้งเกณฑ์ไว้สูง 80/80 85/85 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะควรตั้งเกณฑ์ต่ำคือ 70/70 75/75 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งเกณฑ์การหาประสิทธิภาพเนื้อหาความรู้ ความเข้าใจ ความจำมีประสิทธิภาพ 80/80

8. บริบทของโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ

8.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อโรงเรียน โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 (สพป. มค. 1)
รหัสไปรษณีย์ 44000 โทรศัพท์ 043 – 981 – 259

ชื่อผู้อำนวยการโรงเรียน นายพีระ แสนพินิจ

ชื่อรองผู้อำนวยการโรงเรียน นาย เอกพล พลเชียงดี เปิดสอนระดับ อนุบาล
ถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

จำนวนครูอาจารย์ทั้งหมด 17 คน ชาย 6 คน หญิง 11 คน

จำนวนนักการภารโรงทั้งหมด 1 คน ชาย 1 คน

จำนวนนักเรียน ทั้งหมด 178 คน ชาย 89 คน หญิง 89 คน

ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 19 คน ชาย 10 คน หญิง 9 คน

ระดับช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 100 คน ชาย 46 คน หญิง 54 คน

ระดับช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 59 คน ชาย 33 คน หญิง 26 คน

อัตราส่วนระหว่างจำนวนครูต่อนักเรียน ประมาณ อัตราส่วนครู : นักเรียน =
1 : 15-30 คน/ห้อง

จำนวนพื้นที่บริเวณโรงเรียนทั้งหมด 48 ไร่

บริเวณแปลงเกษตร..... 15 ไร่

บริเวณสนามกีฬา 10 ไร่

บริเวณสวนป่า 20 ไร่

บริเวณที่ตั้งอาคารเรียน 3 ไร่

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 4 ฝ่าย คือ

ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงานบุคคล ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ฝ่ายบริหารทั่วไป

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างบริหารงานโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า

ผลงานดีเด่นของโรงเรียน

1. ได้รับการประเมินและการยอมรับจาก สมศ. อยู่ในระดับดี
2. เป็นโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เป็นโรงเรียนนำร่องการศึกษา พุทธศักราช 2544

โครงการดีเด่น

1. โครงการบริการสุขภาพ
2. โครงการวิถีพุทธ
3. โครงการคุณธรรมจริยธรรมน้องนาเศรษฐกิจพอเพียง
4. โครงการสัมพันธ์ชุมชน

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในโรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปัญหาที่พบมากคือ ปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ซึ่งนักเรียนไม่สามารถบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ โดยเฉพาะการอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอน ถ้านักเรียนยังไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเป็นปัญหาต่อไปเรื่อยๆ ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาภาษาไทย ได้พบปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ดังนี้

1. อ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่เรียนไม่ได้
2. มีทักษะในการจับใจความสำคัญประเภทกลอนน้อย

สรุปได้ว่า ปัญหาการเรียนของนักเรียนควรได้รับการพัฒนาคือ ทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน เพื่อจะได้อ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ได้ถูกต้อง เหมาะสม และมีพัฒนาการด้านทักษะด้านการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยในประเทศ

พัชนี หนูคง (2546 : 92) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนการอ่านภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 87.5/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

พัชรา พรหมณี (2549 : 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.14/81.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และนักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภานี ชูเกลี้ยง (2542 : 40) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามวิธีพานอรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามวิธีพานอรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.47/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ KWL-PLUS กับวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ KWL-PLUS แตกต่างกับวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

กนิาริน ต้นเสียงสม (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สาระภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือเรียนรู้กับวิธีการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าสอนแบบปกติ

วิลาสินี แสนวัง (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสรุปความสารที่ได้รับความรู้สึกทางบวกและสารที่ได้รับความรู้สึกด้านลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสรุปความสารที่ได้รับความรู้สึกทางบวกและสารที่ได้รับความรู้สึกด้านลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยที่สำคัญทางสถิติที่ .01

9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Carter (1985 : 647-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบ 5 ชั้นและนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคโยงความสัมพันธ์ความหมายกับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางร่างกายที่เรียนอยู่ในระดับ 3, 4 และ 5 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนโดยการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมายสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการอ่านแบบ 5 ชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Sullivan, E. J., & Decker (1988 : 1746-A) ได้ศึกษาผลการเขียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งเรียนอยู่ในระดับ 10-12 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 แห่ง ในชุมชนบริเวณเทือกเขาร็อกกี้ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเรียนการอ่านโดยเลือกหัวข้อที่อ่านแล้ว และนำมาเขียนประเด็นสำคัญหรือสิ่งที่จำได้ทุกวัน วันละ 10 นาที เป็นเวลา 16 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนการอ่านโดยไม่เขียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนเรียนกลุ่มควบคุม แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Delaney (1985 : 111-A) ทำการศึกษาผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีนักเรียน 32 คน นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับการฝึกให้จับใจความสำคัญของเรื่องแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 2 มีนักเรียน 33 คน กลุ่มนี้นักเรียนได้รับการฝึกให้อ่านเนื้อเรื่อง แล้วขีดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญๆ เอาไว้ จากนั้นทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้นเท่าที่จำได้ และกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม มีนักเรียน 32 คน กลุ่มนี้ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ ผลการทดลองพบว่าคะแนนความเข้าใจในการอ่านโดยเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน

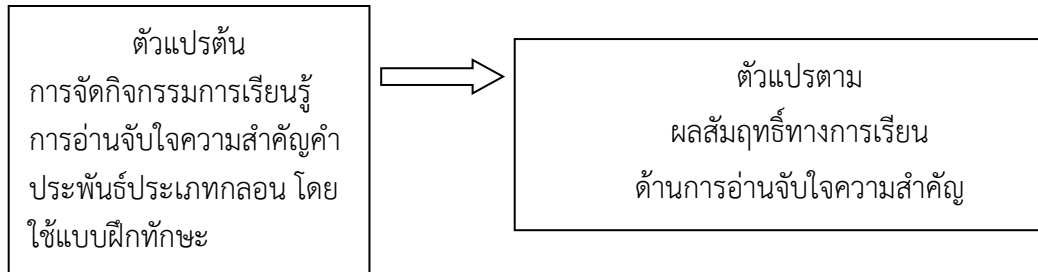
Babbs (1983 : 174-A) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้กลวิธีในการดักเตือน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านความรู้ที่มีต่อความเข้าใจ และการระลึกได้ในการอ่าน จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการดักเตือน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 47 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมให้อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษาเพื่อตอบคำถาม ส่วนกลุ่มทดลองให้วางแผนการอ่าน เช่น เตือนตนเองว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน ประเมินความยากของหนังสือ กำหนดวิธีเรียน เพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมาย เป็นต้น ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความเข้าใจและระลึกได้ในการอ่านไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่กลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับวิธีอ่านให้ได้ผลดีอยู่ในระดับต่ำ การใช้บัตรดักเตือนเป็นวิธีการที่มีผลดีในการชักชวนให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ จะเห็นได้ว่าปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียนยังเป็นปัญหาที่นักการศึกษาหลายท่านให้ความสนใจและพยายามหาทางแก้ไขด้วยวิธีการต่างๆ วิธีการของการสอนที่นำมาใช้แก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน ส่วนมากจะเป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งอาศัยสื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ และเน้นกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม และเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า

10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 37-39) ได้ระบุถึงสาระการเรียนรู้ที่สำคัญคือ สาระการเรียนรู้ที่ 1 (ท 1.1) การอ่านมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนิสัยรักการอ่าน สร้างความรู้จากการอ่าน นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ความสามารถการอ่านของนักเรียนมีปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนยังไม่เข้าใจ ตอบคำถามไม่ได้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ใด้ร้อยละ 50 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้าที่ตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ 65 (บริบทพื้นที่วิจัยโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า. 2558) ดังนั้นผู้วิจัยจึง

ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยใช้สื่อประเภทแบบฝึกทักษะ ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ และใช้วิธีการสร้างแบบฝึกทักษะของพัชรา พรหมณี (2549 : 96) นำมาสร้างแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนจากผลการวิจัยคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ ตั้งกรอบแนวคิดการวิจัยตามแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
5. การดำเนินการวิจัย
6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 17 คน เนื่องจากเป็นห้องจัดการเรียนการสอนลดความสามารถคือมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 ชุด ซึ่งแต่ละชุดจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป
2. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ซึ่งได้จากการคัดเลือกคำประพันธ์ต่างๆ ที่มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ซึ่งส่วนมากเป็นคำประพันธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานสากล

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. สร้างแบบฝึกทักษะการจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน

1.3 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับค่าประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน เป็นค่าประพันธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์

1.4 รวบรวมค่าประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.5 นำค่าประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียนที่รวบรวมมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน

1.6 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความค่าประพันธ์ประเภทกลอนมาปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.7 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความค่าประพันธ์ประเภทกลอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ

1. ผศ.ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) ศึกษาศาสตร์

2. คุณครูบรรจง พลเสนา วุฒิการศึกษา ศษ.ม. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา และตำแหน่งครูชำนาญการด้านสาขาวิชาภาษาไทย ครูโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. คุณครูทวี จันทรเสนา วุฒิการศึกษา กศ.ม. วิชาเอกวิทยาศาสตร์ และตำแหน่งครูชำนาญการด้านสาขาการวัดและประเมินผล ครูโรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.8 ผู้เชี่ยวชาญประเมินตามแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X})

คะแนน	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมากที่สุด
2.51-3.50	เหมาะสมมากที่สุด
1.51-2.50	เหมาะสมมากที่สุด
1.00-1.50	เหมาะสมมากที่สุด

1.9 นำผลการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ได้ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.76$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.37) (ภาคผนวก ง แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ หน้า 87) แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำมาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีด้า สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 17 คน

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน มีจำนวนทั้งสิ้น 7 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 7 ชั่วโมง โดยมีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นหลักในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมจากข้อ 1.7 ได้ตรวจสอบเพื่อพิจารณาประเมินคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง

2.5 ผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการเรียนรู้ตามแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X})

คะแนน	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมากที่สุด
2.51-3.50	เหมาะสมมากที่สุด
1.51-2.50	เหมาะสมมากที่สุด
1.00-1.50	เหมาะสมมากที่สุด

2.6 นำผลการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมาหาค่าเฉลี่ยได้ค่าความเหมาะสมของแผนการศึกษามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.78$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.35)

(ภาคผนวก ข แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ หน้า 71) แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำมาใช้สอนกลุ่มเป้าหมาย

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน โดยดำเนินการดังนี้

3.3 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับค่าประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

3.4 นำค่าประพันธ์ที่รวบรวมไว้สร้างเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมจากข้อ 1.7 ได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) ได้ค่า IOC = 0.97 (ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หน้า 105)

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้ระยะเวลาในการวิจัย 3 สัปดาห์ (ไม่รวมการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน) คือ ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2558 (สอนสัปดาห์ละ 3 คาบเรียน) โดยสอนเป็นเวลา 7 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที โดยทดสอบก่อนเรียนในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2558 และทดสอบหลังเรียนในวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2559 รวมจำนวนที่ศึกษาทั้งสิ้น 9 คาบเรียน

5. การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความค่าประพันธ์ประเภทกลอนไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 17 คน

2. ดำเนินการสอนกับกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน คู่กับแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความค่าประพันธ์ประเภทกลอนไปทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 17 คน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการหาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามการหา t-test

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 สถิติพื้นฐาน

ค่าร้อยละ ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
F แทน ความถี่หรือจำนวนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100
ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

88)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของคะแนนรวม

n แทน จำนวนผู้เรียน

นำค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ แล้วแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายความว่า เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายความว่า เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

1.2 วิเคราะห์คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้ (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

$$\text{ใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 การหาค่าประสิทธิภาพกระบวนการใช้นวัตกรรมแบบฝึกทักษะคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ E_1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{A}$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกทักษะทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.4 การหาค่า E_2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N} \times 100}{B}$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตร (กาญจนา วัฒนา. 2548)

$$T = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

df = n - 1

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวน คู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว ก่อนเรียน – หลังเรียน (One Group pretest – Posttest Sample) ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของประชากร
N	หมายถึง	จำนวนประชากร
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูล
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนโดยใช้แบบฝึกทักษะระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยด้านการหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และการหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน

ผลการสอบ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{X}	ร้อยละ
ระหว่างทดลอง	17	70	997	59	83.78
หลังทดลอง	17	30	428	25.18	83.92

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการทดสอบระหว่างการเรียนรู้การอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59 คิดเป็นร้อยละ 83.78 และผลการอ่านจับใจความหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.18 คิดเป็นร้อยละ 83.92

ดังนั้นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอน มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.78/83.92

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญค่าประพันธ์ประเภทกลอนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคะแนน ก่อนเรียนกับหลังเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญประเภทกลอน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
คนที่ 1	6	22	16.00	256.00
คนที่ 2	5	20	15.00	225.00
คนที่ 3	4	19	15.00	225.00
คนที่ 4	12	26	14.00	196.00
คนที่ 5	11	28	17.00	289.00
คนที่ 6	8	23	15.00	225.00
คนที่ 7	12	28	16.00	256.00
คนที่ 8	10	25	15.00	225.00
คนที่ 9	5	23	18.00	324.00
คนที่ 10	22	30	8.00	64.00
คนที่ 11	18	28	10.00	100.00
คนที่ 12	14	29	15.00	225.00
คนที่ 13	19	27	8.00	64.00
คนที่ 14	17	26	9.00	81.00
คนที่ 15	17	26	9.00	81.00
คนที่ 16	9	24	15.00	225.00
คนที่ 17	16	24	8.00	64.00
	205.00	428.00	$\Sigma D = 223.00$	$\Sigma D^2 = 3125.00$

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการเรียนรู้คู่กับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนสูงกว่าก่อนเรียนดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลคะแนน ก่อนเรียนกับหลังเรียน

	Mean	S.D.	ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	S.D.	t	df	Sig 1 tailed
ก่อนเรียน	12.06	5.494	13.12	3.533	15.307 *	16	0.000
หลังเรียน	25.18	3.107					

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5= 15.307

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 15.307 ซึ่งมากกว่าค่า t ที่เปิดจากตารางที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.7459 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังที่ได้เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนมากกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 7 ชุด ประกอบแผนการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ใช้เวลา 7 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏผลดังนี้

กิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนให้ความสนใจการทำกิจกรรมในรูปแบบฝึกทักษะนักเรียนเข้าใจขั้นตอนในการทำ นักเรียนทุกคนร่วมมือกันและหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดจากการสังเกตพบว่า นักเรียนร่วมมือกันทำกิจกรรม คนที่เรียนเก่งเป็นผู้นำเพื่อนช่วยเพื่อน อธิบายให้เพื่อนที่อ่อนกว่าเข้าใจและตอบคำถามได้ สมาชิกในห้องก็มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้ บรรยากาศในห้องเรียนนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และนอกจากนี้ผู้วิจัยได้มีการเสริมแรงด้วย นักเรียนเกิดความภูมิใจและอยากทำกิจกรรมอีกครั้งต่อไป

การวัดผลประเมินผล นักเรียนทุกคนพอใจที่ได้ทำแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบทันทีหลังได้ศึกษาในแต่ละเนื้อหาทำให้นักเรียนแต่ละคนสามารถทำคะแนนได้ดี ซึ่งสร้างความภูมิใจให้กับตัวนักเรียนเอง และนักเรียนมีความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อน

ความพึงพอใจจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ พอใจและมีความสุขโดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนก็สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกันได้ และสามารถซักถามปัญหาหรือเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจจากเพื่อนได้และครูสอนได้ ทำให้นักเรียนอยากมาเรียนและขยันมากยิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัย การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานกับการเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ทำให้นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี เกิดการเรียนรู้แนวคิดใหม่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนกล้าแสดงออกให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี และตอบคำถามครูผู้สอนได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ในครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอตามหัวข้อคือสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ ตำบลหนองโน อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม มีประสิทธิภาพ (E1/E2) 83.78/83.92
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนโดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.78 / 83.92 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนตามแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59 จากคะแนนเต็ม 70 คิดเป็นร้อยละ 83.78 ของคะแนนเต็มและคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.18 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.92

จากผลการวิจัยแสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้จัดทำผ่านกระบวนการและขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบคือผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อให้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพมากที่สุดรวมทั้งได้รับการตรวจสอบ แก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้ผ่านการนำไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมก่อนจะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงซึ่ง

สอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 145) ที่กล่าวว่า ในการสร้างแบบฝึกที่ตินั้นจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน คือวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ ศึกษารายละเอียด หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ และกิจกรรม ศึกษารูปแบบการสร้างชุดฝึกและออกแบบให้น่าสนใจ มีข้อสอบเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ นำไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง ปรับปรุงแก้ไขจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เพื่อนำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธนี หนูคง (2546 : 92) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนการอ่านภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 87.5/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งผลการวิจัยของ สุภาณี ชูเกลี้ยง (2542 : 40) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกพัฒนา ความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามวิธีพานอรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามวิธีพานอรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.47/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมีความก้าวหน้าทางการเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการสร้างที่ตีเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน กิจกรรมในแบบฝึกทักษะภาษาไทยมุ่งส่งเสริมและพัฒนาทักษะในการเขียน นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการฝึกนักเรียนจะสนใจทำกิจกรรมต่างๆ และพยายามหาคำตอบที่ถูกต้องอย่างรวดเร็วจึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น จากก่อนเรียนอย่างน่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธรา พรหมณี (2549 : 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.14/81.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และนักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พัทธรินทร์ แจ่มจำรูญ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ KWL-PLUS กับวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ KWL-PLUS แตกต่างกับวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกินาริน ต้นเสียงสม (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สาระภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือเรียนรู้กับวิธีการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าสอนแบบปกติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Carter V. Good (1977 : 647-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอน อ่านแบบ 5 ชั้นและนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคโยงความสัมพันธ์ความหมายกับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางร่างกายที่เรียนอยู่ในระดับ 3, 4 และ 5 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนโดยการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมายสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการอ่านแบบ 5 ชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์คำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนได้มากขึ้น และยังเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนสามารถนำภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการใช้ให้เข้าใจ และมีการวางแผนกำหนดกิจกรรมฝึกไว้ให้แน่นอนและทำการฝึกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

1.2 การนำแบบฝึกทักษะมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนต้องได้เรียนในเนื้อหาอื่นๆ มาก่อน และครูควรให้นักเรียนได้ทราบผลคะแนนแบบฝึกเป็นชุดๆทุกชุดมี

การสรุปผลเป็นระยะๆ และควรเสนอแนะแนวทางแก้ไขในการทำแบบฝึกทักษะแต่ละชุดที่ผ่านมา และชุดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญด้วยแบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนอื่นๆ

2.2 ควรมีการนำแบบฝึกทักษะเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนหลายๆ โรงเรียนเพื่อหาข้อสรุปผลการวิจัยของนวัตกรรมการสอนด้วยแบบฝึกทักษะ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ ศุภรเวทย์ศิริ. (2533). การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ.
- กฤษลดา ขาหลวงรสิริ. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเขียนเขต ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผังมโนทัศน์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- การหาประสิทธิภาพ, (มปป.). ([On-line], Available from: www.krumpai.net/cai/efficiency.docx).
- กำชัย ทองหล่อ. (2543). หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- กนิาริน ต้นเสียงสม. (2548). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขจีรัตน์ หงส์ประสงค์. (2524). การสร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้องเสียงสำหรับ : ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยาและวรรณันท์ อักษรพงศ์. (2535). นิทานและหุ่นสำหรับเด็ก ภาษาไทย 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. พัฒนาการของคุณภาพนักเรียนประถมศึกษาและแนวทางการประเมิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คำนิง จันทะนันต์. (2553). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- คำผวน ประสงค์สันต์. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ
ประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.
ม. สาขาหลักสูตรและการสอน มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2550). แนวโน้มการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยุคใหม่.
ทิศทาง กศน. ยุคใหม่ปี 2551. เอกสารการประชุมผู้บริหาร กศน.ทั่วประเทศ วันที่
25 ตุลาคม 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จินตนา ผ่องแสงสุข. (2548). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการ
อ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑามาศ สุวรรณโครธ. (2519). การอ่านเป็นในสามัญศึกษา , (หน้า 27-29), กรุงเทพฯ : ไทย
วัฒนาพานิช.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน.(2547). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไสภณการพิมพ์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2537). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสื่อการสอน ระดับ
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูลีพร พิณีจพล. (2554). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึก
ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- ชูลีพร พิณีจพล. (2554). การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึก
ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพและประภาศรี สีหอำไพ. (2539). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย.บันไดเก้าขั้นเพื่อจรรโลงภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- ณัฐสุภางค์ ยิ่งสง่า. (2550). การเปรียบเทียบการอ่านจับใจความภาษาไทยและการคิด
วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักการ
เรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทองดี ชัดดียะวงศ์. (2556). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำพ้องรูปพ้อง
เสียงโดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยกระบวนการปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- นองนิตย์ เตยจ้อหอ. (2547). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ผลผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม (STAD) เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทวัน กองธรรม. (2556). การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STADประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นันทวัน กองธรรม. (2556). การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STADประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เนาวรัตน์ แดงยิ้ม. (2541). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิค 9 คาถาม. วารสารวิชาการ 8, (กรกฎาคม, 2541) : 60-64.
- บันลือ พลุกะวัน. (2522). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พลุกะวัน. (2530). สอนอ่านให้เสริมสร้างกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- บันลือ พลุกะวัน. (2531). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พลุกะวัน และ ดำรง ศิริเจริญ. (2532). เทคนิคและประสบการณ์การเขียนตำราทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประยงค์ งามจิตร. (2533). การสร้างแบบฝึกการอ่านคำที่ใช้อักษร ร ล ว ควบกล้ำ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาน หอมพูล และ ทิพวรรณ หอมพูล. (2537). เทคนิคการค้นคว้าหาข้อมูล การเขียนรายงาน และการใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : วังอักษร.
- พรทิพย์ สุทธิพันธ์. (2529). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลระนอง จังหวัดระนอง ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรสวรรค์ คำบุญ. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกโรงเรียนรื่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรา พราหมณี. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ลพบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่
ได้รับการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL-PLUS กับวิธีการสอนแบบปกติ.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรีย์ หนูคง. (2546). การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พูนศรี อิมประไพ. (2540). การศึกษาข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงภาษาไทยและการสร้าง
แบบฝึกซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3ในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มีทนา นาคะบุตร. (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. นครปฐม : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2517). แบบฝึกหัดทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน ในคู่มือ
แนวความคิด และทักษะบางประการเกี่ยวกับบุคคลโลบายกับการสอนเด็กเริ่มเรียนที่
พูดสองภาษา. นครราชสีมา : สำนักงานเขตการศึกษา 1.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นาน
มีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราตรี โพธิ์เต็ง. (2551). ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์ จำกัด.
- ฤดีมน ปรีดีสนิท. (2524). หนังสือส่งเสริมการอ่านระดับระดับประถมศึกษาตอนปลาย เรื่อง
“บทร้อยกรอง นิทานพื้นบ้านอีสาน”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วชิราพันธ์ แก้วประพันธ์. (2546). “ผลของการนำเสนอแผนผังมโนทัศน์ในการเรียนการสอน
ผ่านเว็บเรื่อง สิ่งมีชีวิตกับภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีแบบการคิดแบบไม่
อิสระ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโลดทัศน์ศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา โสภานันท์. 2530. “การศึกษาความก้าวหน้าของการอ่านจับใจความในการเรียนซ่อม
เสริมภาษาไทยโดยสอนในและนอกชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ
กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วรรณิ โสมประยูร. (2539). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วันเพ็ญ เทพโสภณ. (2550). หลักภาษาไทย ฉบับนักเรียน นักศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- วิเชียร เกษประทุม. (2551). การพัฒนาทักษะทางภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์ การพิมพ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2547). การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนเทศบาลบ้านแมต จังหวัดมหาสารคาม. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิลาสินี แสนวัง. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความ สารที่ให้ความรู้สึกลทางบวก และสารที่ให้ความรู้สึกลทางลบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรวิไล ดอกจันทร์. (2531). “การอ่านคำประพันธ์กับการสอนวรรณคดี” . เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ การเสริมทักษะการอ่านทำนองเสนาะเพื่อพัฒนาการสอนภาษาไทย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร ทูเครือ. (2544). “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศีกษาธิการ, กระทรวง. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สนิท ตั้งทวี. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สมชาย หอมยก. (2550). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์.
- สมบัติ รักษาภักดี.(2555). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2526). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พิระพัสสนาการพิมพ์.
- สมุทร เซ็นเชาวนิช. (2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. Techniques for English Reading Skill and Comprehension Development for Thai Students. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สุกัญญา ศรีสืบสาน. (2540). **การส่งเสริมการอ่าน**. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2530). “นิสัยรักการอ่านรากฐานของการพัฒนา” **จันทร์เกษม**. ฉบับที่ 198 หน้า 27, กันยายน – ตุลาคม.
- สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย. (2538). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ พงษ์พานิช. (2546). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สุชาติ พงษ์พานิช. (2546). **อ่านได้อ่านดี**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สุนทร วิลัยสิทธิ์. (2555). การพัฒนาการอ่านโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านด้วยกายพย์ยานี 11 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนทร วิลัยสิทธิ์. (2555). การพัฒนาการอ่านโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านด้วยกายพย์ยานี 11 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **เทคนิควิจัยด้านการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาณี ชูเกลี้ยง. (2542). **การสร้างแบบฝึกหัดพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุภาพร ดำนูน. (2555). **การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดโดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อดุลย์ ภูปลื้ม. (2539). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดคำเป็นกลุ่มคำและแบบฝึกที่จัดคำละคำ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2536). **ผลการใช้ตำนานพื้นบ้านล้านนาเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. พะเยา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.
- อมรา ประเสริฐสุนธุ์ . (2542). **ภาษาในสังคมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้อมน้อย เจริญธรรม. (2534). **เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับการสอนปกติ**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Carter V. Good. (1977). **Dictionary of Education** . 3ed. New York :Mcgraw Hill.

- Crawley, S. J. (1995). **Strategies for Guiding Content Reading**. New York : A Simon and Schuster, Inc.
- Day, R. R., and Bamford, J. (1998). **Extensive Reading in the Second Language Classroom**. New York : Cambridge University Press.
- Delaney, Norman Mc. Luckie. (1985, July). **The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Test**. Dissertation Abstracts Internation. 46(01) : 111 – A.
- Duffy, Gerald G. Roehler, Laura R. and Herrmanm, Beth Ann. (1988). “Modeling Mental Processed Helps Poor Readers Become Strategic Readers.” **The Reading Teacher**. 41: 762-767; April,.
- Nuttall, Cristine. (1996). **Teaching Reading Skill in a Foreign Language**. Oxford : Heinemann.
- Sullivan, E. J., & Decker, P. J. (1988). **Effective Management in Nursing**. California: Addison-Wesly.